

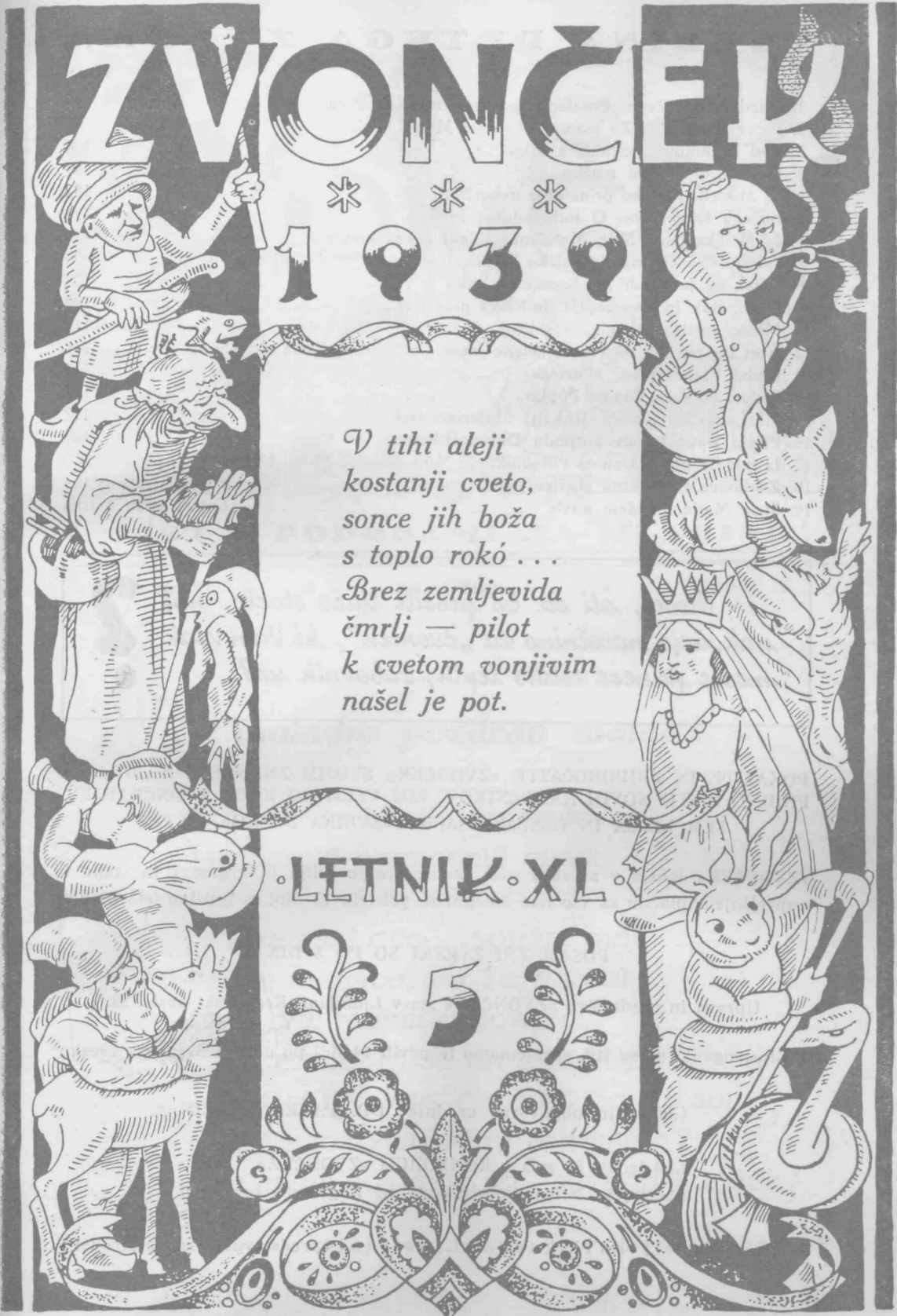
ZVONČEK

* * *
1 9 3 9

*V tihi aleji
kostanji cveto,
sonce jih boža
s toplo rokó ...
Brez zemljevida
čmrlj — pilot
k cvetom vonjivim
našel je pot.*

· LETNIK · XL ·

5

VSEBINA PETEGA ZVEZKA

STRAN

1. Narda Prihavčeva: Pomladni pozdrav mamici, Pesem	97
2. Peter Podobnik: Za mamo, Ilustriral Mirko Šubic	98
3. Pod dežnikom, Pesmica s sliko	100
4. Pierre Loti: Stara mačka	101
5. V. Mik: Kaj je ded prinesel iz nebes?	102
6. Božena Keslerjeva: O radovednem mlekcju	104
7. L. M. Škerjanc: Maj, Mesečina, Skladbica za klavir	105
8. Franjo Čiček: Prigode palčka Bobka, Ilustriral Francè Podrekar	106
9. Krtek se je zbudil... Pesmica s sliko	108
10. F. B.: Rak in siva čaplja, Indijska pravljica	109
11. Mihec čestita, Pesmica s sliko	110
12. Ivan Razpotnik: Skrivnost zelene jame, Čudoviti doživljaji dveh dečkov	111
13. Ljuba Prennerjeva: »Pazica«	112
14. Fedor Jamnik: Papiga Popko	116
15. Marijana Željeznova - Kokalj: Materino srce	118
16. Pisma Zvončkarjev gospodu Doropoljskemu	120
17. Iz mladih peres, Danica Potočnikova: Moji mamici, Milan Ljubič: Pomladna	120
18. Zastavice za brihtne glavice	Tretja stran ovitka
19. Stric Matic s košem novic	Četrta stran ovitka

Otroci, ali ste že prosili ljube starše, naj nakažejo naročnino za „Zvonček“, ki Vam vsak mesec prinese toliko lepih, zabavnih ur?

POKAŽITE IN PRIPOROČAJTE »ZVONČEK« SVOJIM ZNANCI! NABIRAJTE PRIDNO LISTU NOVIH NAROČNIKOV! ČIM VEČJI BO KROG ZVONČARJEV, TEM LEPŠA IN OBSEŽNEJŠA BO VSEBINA NAŠEGA LISTA!

»ZVONČEK« izhaja v zvezkih vsak mesec (razen julija in avgusta) in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 din, za pol leta 15 din, za tretjino leta 10 din

POSAMEZNI ZVEZKI SO PO 3 DIN

Uprava in uredništvo »ZVONČKA« sta v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitev ugank, nalog itd. sprejemamo le prvih 14 dni po odpravi vsakega zvezka

Glavni in odgovorni urednik: DR. PAVEL KARLIN

List izdaja in zalaga KONZORCIJ »ZVONČKA«, ki mu načelujeta Nilka Potočnikova in Engelbert L. Gangl

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj)

LIST S PODOBAMI ZA MLADINO

Leto XL

*

Maj 1939

*

Štev. 5

Pomladni pozdrav mamici

*Dijolic, trobentic, marjetk
in drugih pomladnih cvetk,
ki jim je domovina – raj
in zemski oče – sončni maj,
sem, mamica, za Te nabral
kot prvi majniški pozdrav.
Na, za površ še en sladák poljubček!
A zdaj ne vem, če dosti bo en sam,
ko Te tako prsrčno rad imam?
Tu, mamica, imaš jih – zvrhan kupček!*

NARDA PRIHAVČEVA

ZA MAMO

Menda je bilo to zato, ker sta bila Jurček in Pepček dvojčka: bila sta si ne le tako podobna, da so ju ljudje zamenjavali, temveč sta imela tudi enake misli in želje. Oba sta najrajši jedla češpljeve cmoke, najrajši sta se igrala skrivalico in najljubše jima je bilo poletje. Pozimi sta nagajala in sta venomer hotela, da bi jima mama čitala pravljice. In med temi sta imela spet oba nekatere tako rada, da sta hotela samo te poslušati in nobenih drugih. Povem vam tudi, katera pravljice so jima tako ugajale: o mizici, ki se je sama pogrinjala, o oslu, ki je dajal cekine iz sebe, o Marici, ki je hodila v gozd po listje, pa ga ji je dobra vila izpremenila v zlato. In potem, da ne pozabimo, še tisto o čarobni šibici, ki je pridnemu Mihcu pričarala vse, kar si je želel. Drugih pravljic pa nista marala.

Taka sta bila torej Jurček in Pepček. Imela pa sta še za eno leto starejšega bratca Janka. Ta spet ni rad jedel češpljevih cmokov, se ni rad igral skrivalico, ni imel rad samo poletja, temveč tudi zimo, ker je mami z veseljem pomagal kidati sneg pred hišo. Pravlјice, ki jih je mama brala Jurčku in Pepčku, so mu bile sicer tudi všeč, ampak rajši je imel tiste o živalcah. Toda Jurček in Pepček sta zmerom mamu preprosila, da jim je brala njune pravljice. Janko je bil spo-

četka žalosten, pozneje pa mu je prišla dobra misel: naučil se bo čitati! Našel je doma star abecednik. Večkrat je potem kar tako vprašal mamu za to in ono črko — in slednjič je znal čitati, ne da bi bil kdo vedel. In potem je po cele ure sedel v tistem kotičku in bral pravljice.

V to mirno življenje treh bratcev pa je posegla zla usoda: umrl jim je očka. Ne samo, da jih ni več nosil štiporamo, jim delal piščalke in jih gugal na kolenih, ampak prenehali so tudi češpljevi cmoki, potreseni s sladkorjem. Uboga mati, ki je ostala z njimi brez rednika, ni več utegnila čitati pravljice, ker je morala ves dan trdo delati. Janko ji je rad pomagal, njegova bratca pa sta bila hudo nezadovoljna. Nista hotela razumeti, da se mama ne more zdaj več tako ukvarjati z njima kakor prej.

»Veš kaj,« je rekel nekega dne Pepček Jurčku, »najdeva si k teje mami še eno, ki se bo z nama samo igrala.«

Jurček se je zamislil. Spočetka mu to ni bilo nič kaj povšeči, potem pa si je dal dopovedati.

»Ampak Janku tega ne bova povedala,« je rekel. »Našla jo bova sama.«

In povezala sta si vsak svojo culo in jo skrivaj mahnila na pot.

»Kam pa gresta?« so ju izpraševali ljudje.

»Za mamu,« sta odgovorila in stekla. Zakaj nista šla za svojo materjo, kakor veste, marveč šla sta iskat še eno, ki bi se z njima samo igrala.

Zunaj na polju za mestom se jima je že kar prijetno hodilo. Bil

je lep majski dan, sonce je grelo, travniki so zeleneli, rožice so cve tele in škrjančki so veselo žvrgoleli. —

»Jojmene,« je dejal zdajci Jurček, »ampak bova tukaj našla kako mamo? Saj ni nikjer žive duše.«

Jurček je imel prav. Tu ljudje ni so hodili, ampak hiteli, kakor da drug drugega gonijo. Mračilo se je že, ko sta dečka sedla v parku na klop in vzela iz cule poslednji kratec kruha. Zdajci se je ustavila pred njima sivolasa starka.

»Ti prismoda,« se mu je smejal Pepček, »saj ne bo vedno samo polje in travniki. Prišla bova kam v vas ali v drugo mesto, pa bova tam pogledala.«

»Škoda, da nisva pogledala v našem mestu, preden sva odšla na tako dolgo pot,« je ugovarjal Jurček, ki so ga začele že noge boleti.

Bilo je že pozno popoldne, ko sta se približala neznanemu mestu. Čudila sta se množici avtov in električni železnici, ki je nista prej še nikoli videla. Nihče v mestu se ni menil za nju.

»Ne vem, kje bova našla kako mamo,« je obupaval Jurček. »Tu se šele mudi ljudem, še bolj kō naši mami doma.«

»Tema se dela in pridni otroci pojdejo že spat,« je rekla. »Zakaj pa tudi vidva nista pri mami?«

Jurček je molčal. Pepček najprej tudi, potem pa se je opogumil.

»O, saj bi bila strašno rada, go spa,« je rekel. »Ampak odšla sva od naše mame, ki mora samo delati in se ne utegne igrati z nama, in zdaj iščeva k nji še eno mamo, da bi nam čitala pravljice.«

»I, nezadovoljneža,« je rekla strogo starka. »Nikoli bi si ne mislila, da je kaj takega mogoče! Kdo vaju bo pa dal zdaj spat, kdo vaju bo čuval, da se vama kaj ne pripetī?«

Dečka sta skesano povescila glavo in si nista upala pogledati starke v oči.

»Kaj pa, če bi vidva zbolela — potem bi si želela svojo skrbno, zdelano mamo, kajne? Ali bi si želela morda drugo?«

»Jurček je kriv,« si je očital Pepček. »Ta bi najrajši venomer poslušal pravljice in največ zadržuje mamo. Zavoljo njega sem odšel.«

»Pepček si je to izmislil,« se je jezil Jurček sam nase, da se je dal zapeljati.

Starka je videla njune solze in je rekla prijazneje:

»Vi, otroci, ste prav za prav krivi, da mora mama zmeraj tako hiteti. Nič ne pospravite za seboj, letate za njo in jo zadržujete. Ko bi ji lajšali delo, bi imela tudi več časa za vas.«

Mili starkin glas je dečka nekoliko pomiril. Slednjič se je Jurček opogumil, ji pogledal v modre oči in dejal:

»Poboljšala se bova, teta. Samo povejte nama, kako bi spet prišla k mami. Večer je, in ne spomniva se več, kod sva hodila.«

»Vidiš, vidiš, deček,« je kimala starka. »Če bi mi Pepček tudi obljubil, da se bo poboljšal, bi vama

morda lahko pomagala, da bosta kmalu spet videla svojo mamico.«

»Obljubljam, teta, obljubljam,« je veselo rekel Pepček.

V tistem trenutku je starka izginila, kakor da se je v tla vdrla. — Dečka sta začutila tako nežno in prijetno sapico, kakor če veje skozi odprto okno topel zrak. Stisnila sta se k sebi kakor dva ptička. — Morda sta zaspala, morda se jima je vse to samo sanjalo, zakaj zjutraj sta se prebudila v svojih posteljih in nad njima se je sklánjal mamin smehljajoči se obraz.

To pot ju mami ni bilo treba siliti, naj vstaneta. Skočila sta s posteljice, se lepo umila in nista polivala kave po mizi.

»Kaj pa je to? Saj vaju kar ne poznam, tako sta pridna,« se je nasmehnila mama. »Ali sta prava?«

»Sva, sva,« sta veselo kričala.

Zdajci se je oglasil tudi Janko:

»Zato sta tako pridna, ker je danes god in praznik, mama.«

Res je bilo tako. Jurček in Pepček pa sta sklenila, da bosta tudi po prazniku pridna. Saj sta bila vendar obljubila!

Pod dežnikom

„To je dobro, moja Breda, da sem vzel dežnik s seboj! Naj le lije, naj dežuje, nič se, Breda, mi ne boj!“

V maju vreme često laže,
Marko to od očka ve,
saj mu očka je profesor,
brez dežnika ven ne sme.

Danes se je ploha ulila;
Marko Bredi je priznal,
da ima glede dežnika
vendarle njun očka prav.

PIERRE LOTI

STARA MAČKA

STARA, BOLNA MAČKA JE LEGLA PRED NAŠO HIŠO IN SE HOTELA OGRETI NA SONCU. NAJBRŽ SO UBOGO ŽIVAL PREGNALI Z NJENEGA STAREGA DOMA. TAKŠNI SO NEKATERI LJUDJE; NOČEJO GLEDATI ŽIVALI, KAKO TRPI, NOČEJO PA JI TUDI STREČI NITI JE USMRTITI. IZPRED OČI JO SPRAVIJO TER PREPUSTIJO NEUSMILJENI USODI.

UBOGA MAČKA SE JE TIŠČALA K ZIDU, KJER SO JO ZDAJ PA ZDAJ NADLEGOVALI OTROCI IN PSI. STRAŠNO JE BILO POGLEDATI NA NJENO SKORAJ ČISTO GOLO GLAVICO; SAMO OČI SO BILE ŠE LEPE TER SO NESKONČNO ŽALOSTNO IN PROSEČE ZRLĚ NA MIMO IDOČE, KI SE JIM JE NESREČNA ŽIVAL GNUSILA. POGLED UBOGE ŽIVALI ME JE GLOBOKO PRETRESEL. VEČKRAT SEM JI ŽE POSLAL HRANE IN NEKEGA DNE SEM ŠEL K NJEJ IN SEM JI PRIJAZNO GOVORIL. — ŽIVALI SO VENDAR TAKO DOSTOPNE PRIJAZNI BESEDI!

KO SEM SE PRED NJO USTAVIL, SE ME JE NAJPREJ ZBALA; PREGANJANJE JO JE NAREDILO NEZAUPLJIVO. V NJENEM POGLEDU SEM BRAL TIHI OČITEK: »TUDI TI ME HOČEŠ PREGNATI IZ TEGA KOTIČKA, KJER ME GREJE SONČECE?« TODA HITRO JE RAZUMELA UBOGA MAČICA, DA SE MI SMILI, IN VSA SREČNA JE TIHO ZAMIJAVKALA; VSTALA JE IN POSKUSILA NAGRBITI SVOJ BOLNI HRBET, KAR DELAJO MAČKE, KADAR HOČEJO IZRAZITI SVOJO NEŽNOST.

NAJBRŽ SI JE ŽELELA, DA BI JO GLADIL IN BOŽAL, TODA BILA JE PREVEČ GRDA IN BOLNA, REVICA. HOTEL PA SEM JI STORITI DRUGO, VEČJO DOBROTO. HOTEL SEM JO ZA VEDNO REŠITI TRPLJENJA; NAJ UMRE BREZ NAJMANJŠE BOLEČINE!

S PRIJAZNIMI BESEDAMI JE MOJ SLUGA SILVESTER IZVABIL UBOGO MAČKO V HLEV. TAM JI JE V KOŠARI S SENOM NAREDIL TOPLO LEŽIŠČE. MEDTEM SEM SI PRIPRAVIL KLOROFORM. MUČIKA JE BILA MIRNA IN SREČNA, KER JE SLEDNJIČ NAŠLA PROSTORČEK, DA LAHKO POČIVA BREZ STRAHU PRED POREDNI MI DEČKI IN PSI.

PRIPOGNIL SEM SE K NJI TER JO VZLIC NJENI GRDI ZUNANJOSTI POBOŽAL, DA BI MIRNO LEŽALA IN BI JI MOGEL PRI-

TISNITI NA NOSEK ROBEC S KLOROFORMOM. SPRVA SE JE NEKOLIKO PRESTRAŠILA KO JE ZAČUTILA NEZNANI DUH, KO PA SEM LJUBEZNIVO Z NJO GOVORIL, JE PUSTILA, DA SEM DELAL, KAR SEM HOTEL.

ŠE ENKRAT JE PRIVZDIGNILA GLAVICO IN ME TAKO IZRAZITO POGLEDALA, KAKOR DA MI JE HOTELA REČI: »KAJ DELAŠ Z MENOJ?«

POTEM JI JE GLAVA OMAHNILA NAZAJ NA MOJO ROKO. TODA MUCIKA ŠE NI BILA MRTVA, AMPAK LE OMAMLJENA. MAČKE IMAJO ŽILAVO ŽIVLJENJE. ŠE ENKRAT JE VZPLAPOLAL PLAMENČEK NJENEGA ŽIVLJENJA, ŠE ENKRAT ME JE ŽALOSTNO POGLEDALA — POTEM PA JE BILA ZA VEDNO ODREŠENA.

KO SEM JO ŠEL ZVEČER GLEDAT, JE LEŽALA TRDA V ISTI LEGI, V KATERI JE BILA ZASPALA.

POTEM JO JE SILVESTER ODNESEL V KOŠARI NA POLJE IN JO LEPO POKOPAL.

V. Mik

Kaj je ded pri- nesel iz nebes?

Bila sta ded in babica. Imela sta hišico kakor kletko in vrtec. To je bilo vse, kar je bila njuna last. Ampak rada sta se imela in sta bila rada na svetu.

Nekoč pravi babica dedu:

»Zlezi na podstrešje po nekaj krljev, jedla jih bova po večerji.« — Ded je pristavil lestvo in lezel na podstrešje. Lezel je in lezel — pa je zmanjkalo lestve pod njim. Kaj zdaj? Kaj mu je početi? Plezati je moral kvišku, zmeraj više, kajti nazaj ni mogel. Priplezal je do nebes.

»Pozdravljen, ded, pri nas.« mu je rekel sveti Peter pred nebeškimi vrati. »Na vas in babico že dolgo čakamo, saj sta oba pridna in poštena in se rada imata. No, kaj pa noge? Ali vas ne bolijo od dolgega plezanja?«

I no, kar je res, je res; deda so noge bolele, saj to je bila dolga pot z zemlje do nebeških vrat. Ded je nerad tožil, ampak nebesa so nebesa, tam se ne sme lagati. Pa je torej povedal. Sveti Peter je samo pokimal s sivo glavo. »Vidiš, vidiš... mi smo te vlekli kvišku, drugače bi sploh ne priplezal do nebes.«

»Prinesita dedu nebeške copate.« je veleval sveti Peter, »da bo lahko hodil pri nas, in ga peljita po nebeškem kraljestvu!«

Angelčka sta brž skočila po copate. Ded se je preobul — in vsak korak je meril petdeset metrov.

»To bi naša babica skakala v teh copatah!« si je mislil, ko sta ga angelčka vodila po nebesih. In koliko angelov je bilo po vseh straneh! Veliki, majhni in prav majčkeni; vsi, vsi so mahali z rokami dedu in se mu prijazno smehljali. Angelčka sta vodila deda po srebrnih hodnikih, kjer so bila sama zlata vrata in iz vseh vrat se je slišala tako lepa godba, kakor če igrajo najlepše orgle. In na koncu tega dolgega, dolgega hodnika je bila prekrasna dvorana. V njej sam nakit, obleka, posodje in igrače.

»Tako, ded,« sta mu rekla spremeljevalca, »tu si lahko izbereš eno reč zase in eno za babico. Toda samo eno. Dobro premisli!«

Ampak ded ni dolgo premišljal.

»Kaj bi midva, ki sva že z eno ного v grobu?! Samo če nama Bog zdravje da... Vzel bi tukajle za

In potem se je ded poslovil, se lepo zahvalil in plezal po lestvi navzdol. In dva debelolična angelčka sta prišla lestvo in nesla deda skozi zvezdnato noč na zemljo...

»No, to je lepo, da že greš, stari,« se je razveselila babica, ko je stopil ded v sobo. »Bala sem se že...«

babico tale možnar, ta bi ji ugaljal... in jaz, jaz bi vzel zase tole pipo z zlatim čopom.«

In angelčka sta mu lepo zavila možnar, pipo pa si je ded spravil v žep. Pa je dejal, da mora že domov, da ne bo babica skrbela. Angelčka sta ga torej odvedla nazaj k nebeskim vratom.

Sveti Peter se mu je na široko smejal ter mu pomahal s svojo pipo, prav takšno, kakršno je imel ded v žepu. Vprašal je deda, kako mu je bilo v nebesih všeč in kaj je izbral za babico. »Tako, tako,« je rekel; »pozdravi lepo babico... imejta se rada kakor prej...«

»Povedal ji bom pozdrav,« se je smehljaj ded in sezuval copate, »ampak, sveti Peter, to so copate! Noge so v njih lahke kakor pero, še vzdigovati jih ni treba! Gospod, ko bi imela naša babica takšne, ta bi še v njih letala in skakala!«

Sveti Peter je pomežiknil angeloma, in ta sta ga razumela. Hitro sta prinesla še en zavitek in ga privezala dedu na hrbet, da bi ne videl.

Ded pa je samo pripovedoval. Pravil ji je o nebesih, o angelih, no, o vsem, kar je videl, ničesar ni pozabil. Babica se je čudila in, ko bi ne bil ded brž razvezal zavitka, bi mu menda niti ne bila verjela.

Ampak ko je razvezal zavitek! Vsa soba je bila kakor z zlatom zalita... Babica je brž vrgla v možnar košček sladkorja... in tik, tik — že je zvonilo kakor v cerkvenem zvoniku, kadar vabijo zvonovi k maši. In ko je poveznila možnar na krožnik, sta padla iz možnarja dva kolača, lepo spečena, polna rozin! Babica je vrgla v možnar iznova sladkor, ga stolkla, zvrnila možnar in glej — spet sta padla iz njega dva kolača, toda napolnjena z makom. In tako je babica tolkla in tolkla, kolačev je bilo zmeraj več! To sta se najedla!

In ko je potem ded vzel pipo iz žepa — spet novo čudo! Kadil je in kadil, pa tobaka ni bilo konec. In dišal je skoraj kakor kolači...

In uganite, kaj je bilo v tistem zavitku, ki so ga angelci privezali

dedu na hrbet! I no, copate — in še dvoje: ene za babico, druge za deda. Babica si je obula ene, ded pa druge — in že sta korakala po sobi in po dvorišču in po cesti. Babica je hodila kakor mlado dekle, ded s pipo pa za njo... Oba sta bila, kakor da jima je dvajset let, prožna, urna, poskočna.

Božena Keslerjeva

O radovednem mlekcju

Na štedilniku je bilo v lončku sladko mleko.

Bilo je lepo belo in vse vzpenjeno, ker je hotelo pogledati iz lončka.

»Mlekec,« je rekel lonček, »ne bo di tako radoveden! Če je kdo radoveden, pride vragec in ga kaznuje!«

Mlekec pa se za to ni menil. Kričal je v lončku in samo na to čakal, da se bo mala kuharica obrnila, potem pa bo skočil iz lončka!

Toda kuharici — mali Lenčki —

In tako sta živela, se imela rada in sta se veselila življenja. Kako bi se tudi ne! Kadar sta si pozelela kolačev, jima je bilo treba vzeti samo možnar — in že je bilo kolačev polna skleda...

Še vsi siromaki, ki so potrkali na njune dveri, so jih dobili vbogajme, kolikor so jih hoteli...

je bila mama naročila, da mora dobro paziti.

»Meni ne boš ušel!« mu je klicala.

Mlekec je bil žalosten. Tudi poskakoval ni več, temveč je lepo čepel v lončku.

»Noče zavreti!« je rekla Lenčka in stopila k oknu, da bi pogledala ptičke, ki se veselijo pomladi.

Ptički so letali, mahali z drobnimi perutnicami in klicali Lenčki: »Pojdi k nam, pojdi k nam!«

»Ne morem, pazim na mleko!« jim je odgovorila in sedla na okno.

Ampak tega bi ne bila smela storiti! Mlekec je bil radoveden in, brž ko je videl, da Lenčka ne pazi nanj, je poskočil — iz lončka!

Toda zadela ga je kazen.

»Jej, joj, joj!« je kričal, ko se je dotaknil razbeljenega štedilnika.

Štedilnik pa je dejal: »Prav ti je, neubogljivec! Zdaj vsaj vidiš, da je imel lonček prav, ko te je svaril!«

»Mleko! Mleko je prekipelo!« je klicala Lenčka in hitela k štedilniku. Toda ta je bil že ves jezen in je žgal neubogljivca, dokler ga ni nič ostalo. O, to je mlekec jokal!

Pa tudi Lenčka je jokala, ker je na razsrjenem štedilniku ostal samo prazni lonček.

Kaj bo rekla mama?!

In mama se je jezila:

»Vidiš, vidiš! Zdaj nam je mleko zgorelo in mi ne bomo imeli zajtrka!«

In tako je Lenčka za zajtrk hrustala samo suho žemljico. To pa zaradi tega, ker je bila neubogljiva in je slabo pazila na radovedno mleko!

MAJ

(Mesečina)

Počasi in nežno

Klavir

pp

rit. malo živahneje

mp

zopet počasneje

Kot sprva

pp

počasneje

FRANJO ČIČEK:

PRIGODE PALČKA BOBKKA

V ločju nad velikim ribnikom sta Bobek in škorček zagledala jato ptičev, ki so imeli ravno burno zborovanje in je velika večina bila za to, da se dvignejo proti jugu. Naposled je sprejela tudi opozicija ta predlog in soglasno ter z velikim vriščem se je dvignil ves parlament v zrak ter zavil proti jugu.

»Pridruživa se jim,« predlaga Bobek, »oni poznajo bolje pot kakor midva.«

Škorček se je strinjal in lepo sledil jati, ki je zavijala zdaj sem zdaj tja.

Spotoma so se pridružili še novi romarji in znanci so se pozdravljali z velikim klepetanjem in blebetanjem.

Naenkrat začuti Bobek silen sunek in preden se je zavedel, kaj naj pomeni to, je zletel s škorca v velikem loku naravnost v živo mejo. Padel je na listje in se strkljal z njega v travo. Hitro se je postavil na noge in gledal, kje bi bil škorček.

Daleč na obzorju je še zapazil jato ptičev, ki pa je postajala vedno manjša in manjša ter mu je naposled izginila izpred oči. Strašno se je čudil Bobek. In kaj je bilo? Njegov dobri škorček se je spotoma zadel v brzobjavno žico. Kar posvetilo se mu je pred očmi in skoraj bi bil padel na tla. Vendar se je z vsemi močmi obdržal v zraku, da ne izgubi tovarišev. Da je pri sunku izgubil svojega prijateljska Bobka, se mu še sanjalo ni. Šele na noč, ko se je armada škorcev spu-

stila v ločje k počitku, je opazil, da nima več svojega jezdeca palčka Bobka. Hudo mu je bilo žal, lahko si mislite, ali kje naj ga išče? Tako je škorček odletel na jug z žalostnim srcem in brez Bobka.

Naš Bobek pa je stal v travi. Vtaknil je prst v usta. Na jok mu je šlo. Kaj sedaj? Kje je njegov domek? Še nikoli ni bil tako daleč od njega kakor sedaj. Od same žalosti je počenil v travo in tiho jokal. Kako neki, da je padel s škorčka in da ga ni tovariš iskal. Vse mu je bila zagonetka. Naenkrat zašumi trava. Bobek se potuhne. Priplazi se lisica in išče sled za jerebico. Tik Bobka se ustavi in voha na vse strani. Njen košati rep niha sem ter tja in naenkrat ga položi ravno preko palčka. Pa se Bobek hitro prime za dlako in skrije v repu.

»Lisica je doma v gozdu,« si misli, »pa bo šla v gozd in jaz z njo. Tam bomo pa že videli, kako in kaj.«

Res, lisica je kmalu zasledila spet jerebico. Čisto rahlo se je plazila dalje, smrček tik pri tleh. Nenadoma je skočila in zagrabila. Joj, jerebica! Zdaj pa zbogom ta svet! Hitro kakor le zna lisica, je odbrzela z jerebico v gozd. Da nosi v repu palčka, ji še na um ni prišlo.

Globoko v gozdu je položila jerebico na tla in pogledala ter povohala na vse strani. Nekaj ji je bilo sumljivo. Pa je pustila jerebico in jo v naglem diru mahnila proti lisičini. Tedaj je počil strel. Lisico je vrglo vznak in milo je zajavkala. Njen lepi smrček je postal krvav.

»Lovec jo je,« si misli Bobek ter leze iz repa. Pa zagleda velikega lovskega psa, ki teče k lisici, da jo ponese svojemu gospodarju.

»Jojmine, če me dobi pes,« zastoka Bobek in skoči v mišjo luknjo. Pes pobere lisico in se vrne k lovcu, ki je ogledoval jerebico.

zimo? Ostani pri meni. Pomagal mi boš spraviti pridelke v klet, da bova imela pozimi kaj jesti, in sobo boš pospravil. Na spomlad pa, če je božja volja, grem s tabo, da poiščeva tvoj domek. Moj brat je odvetnik v Črni šumi. On bo že kaj vedel. Na njega se obrnem.«

»To je lovska sreča,« pravi, »dve muhi na en udarec.« Pa zadovoljen koraka domov.

Bobek je tičal v luknji in je kaj kmalu spoznal, da ni v mišji. Kajti bila je prevelika. Tačas pa ga je že tudi nekaj pičilo v hrbet in ko se je obrnil, je zagledal ježa.

»Dober dan, boter jež,« je pozdravil in dvignil čepico. »Oprostite! Pred psom sem se skrčil. Domek iščem.« Pa je od konca do kraja pripovedoval svoje prigode in se je zasmilil ježu.

»O tvojem domu in o Skakalčevih mi ni ničesar znanega,« pravi jež in ga pelje v sobo. »Vsaj v tem gozdu jih ni. V davnih časih so sicer živeli tudi tukaj palčki, pa so se izselili. Tako mi je pravil včasih moj stari oče, ki je videl dosti sveta. Sicer pa, kam hočeš sedaj na

Bobek bi bil najraje objel botra ježa, da ni imel bodic. Tako pa se je samo iskreno zahvalil in z veseljem sprejel ponudbo.

Že drugi dan sta šla z ježem po steljo za posteljo. Ježek se je postavil in Bobek je nakladal na njegove bodice listja, da je bilo veslje. Toliko mu ga je nagradil, da je jež komaj nesel. Ravno tako sta nanosila polno kaščo hrušk in drugega sadja.

Zapadel je sneg in pritisnila je starka zima.

»Takole, zdaj bom pa malo zadremal,« je rekel boter jež in se zvil v klobčič ter zasmrčal. Bobek si je dal opravka v kuhinji, pometal je sobe in pred vhodom je napravil gaz. Kadar je snežilo, je v lonček lovil snežinke, jih raztapljal in kuhel zajtrk.

Nestrpno je čakal spomladi, ko ga bo boter jež spravil domov. Vsak dan je hodil gledat, če bo že kmalu konec snega in če že silijo zvončki iz zemlje.

Res, nekega jutra zapazi, da leži sneg le še tu pa tam in pri izvirkcu je pognal prvi zvonček. Vesel teče Bobek domov po motiko, da ga izruje in pokaže botru, češ, zime je konec, spomlad je tu in sedaj lahko greva. Kopal je Bobek, da mu je znoj lil s čela, in si dal opraviti z zvončkom.

Je privozil mimo grajski hlapec drva in zapazil palčka pri zvončku.

»Hentana reč,« pravi hlapec. »Kdor najde palčka, najde srečo. Tako so mi pravili rajna mati, Bog jim daj mir in pokoj!«

Bobek je brckal nekaj z motiko in kričal, da se ne pusti prijeti. Ali hlapec se je malo zmenil za to. Prijel je Bobka in si ga vtaknil v žep.

»Pustite me! Lepo prosim!« je vpil Bobek v žepu in razlagal hlapcu svoje dogodivščine.

»Boter jež mi bo pokazal pot domov. Lepo prosim!«

»Prazna reč,« ugovarja hlapec. »Kako ti bo jež kazal pot. Tak zaspancec lenuharski. Nič se ne boj. Pri nas v graščini se ti bo dobro godilo. Le priden bodi! Če boš lepo

ubogal, bom sam stopil kako nedeljo, ko sem prost, k tvojim staršem in jim povedal, da služiš v graščini in da se ti dobro godi.«

Hočeš nočeš se je Bobek moral vdati v svojo usodo in tako je prišel v grajski hlev. Da se ne bi kje izgubil ali da ga ne pohodijo, ga je vtaknil hlapec velikemu volu v uho. Tisto noč so nameravali ukrasti tatovi pitanega grajskega vola. Vse je spalo in narahlo so odprli hlevska vrata, da odženejo vola. Že so ga odpeli, kar se zbudi Bobek v ušesu. Strašno prične kričati in klicati vse svetnike na pomoč. Da ste videli tatove! Kakor šiba na vodi so se tresli. Vol govori in kriči. Ali ni to kazen božja za njihove hudobije in pregrehe? Da dela ta peklenski vik in krik palček v ušesu, se jim še sanjalo ni. Pustili so vola na sredi hleva in jo ucvrli skozi vrata, kar so jih nesle pete.

Vsa graščina je bila pokoncu.

»Prav je rekla moja mati,« se hvali hlapec, »da palček prinaša srečo.« In jo je res prinesel. Kajti hlapec je bil takoj povišan v nadhlapca. Bobka pa je oskrbnik povabil na svoj dom, češ, jutri imamo koline in bo zanj napravil posebno, prav majhno klobaso. Tega si Bobek ni dal dvakrat reči.

(Dalje prihodnjič.)

Krtek se je zbudil . . .

Striček krt je dolgo spal v svoji vili pod zemljo. Ondan je pogledal ven: „Saj pomlad že menda bo!“

Pipico si je prižgal, palico je v roko vzel, pa odšel je na sprehod, ves zaspan še, a vesel.

Sončece mu dobro de, od ugodja kar miži, in kožušček črni se ko baržun mu spet blišči.

„Jutri delati začnem: kopal bom in grebel, ril ter z rastlin in korenin se škodljivci bom boril!“

Rak in siva čaplja

(Indijska pravljica)

NA BREGU VELIKEGA RIBNIKA JE ŽIVELA SIVA ČAPLJA. V BLIŽINI JE BIL DRUG RIBNIK, NE VELIK, V KATEREM JE V VROČIH DNEH ZMANJKOVALO VODE. V RIBNIKU JE BILO MNOGO RIB. ČAPLJA JIH JE VIDELA IN RADA BI SE POGOSTILA Z NJIMI. IZMISLILA SI JE ZVIJAČO.

SEDLA JE NA BREG RIBNIKA IN POVESILA GLAVO, KAKOR DA PREMISLUJE. IN RIBE SO JO VPRAŠALE:

»ZAKAJ SI TAKO ZAMIŠLJENA, ČAPLJA?

»PREMIŠLJAM O VAŠI BODOČNOSTI,« JE RESNO ODGOVORILA ČAPLJA.

»PA KAJ BO, KAJ SE BO ZGODILO?« SO RADOVEDNO IZPRASEVALE RIBE.

»PRIDE HUDA VROČINA, RIBNIK USAHNE,« JE PRAVILA ČAPLJA. »TEŽKI ČASI NAM NAPOČIJO, TUDI HRANE VAM BO MALO. ZATO SEM ZAMIŠLJENA, NE VEM, KAJ BOSTE POČELE.«

»A KAJ NAJ STORIMO, ČAPLJA?« SO VPRAŠALE RIBE.

»ČUJTE IN POSLUŠAJTE MOJ NASVET!« JE NADALJEVALA ČAPLJA. »HOČEM VAM POMAGATI. NE DALEČ OD TOD JE VELIK RIBNIK, KJER JE ZMERAJ DOSTI VODE. ČE HOČETE, VAS PRENESEM TJA V KLJUNU DRUGO ZA DRUGO.«

RIBE PA JI NISO ZAUPALE.

»ODKAR SVET STOJI, NI ČAPLJA RIBAM POMAGALA. RADA BI NAS DOBILA V KLJUN IN SNEDLA.«

»NIČ SE NE ČUDIM, DA MI NE VERJAMETE,« JE NADALJEVALA ČAPLJA. »MOJI PREDNIKI SO RIBE JEDLI, A JAZ HOČEM POPRAVITI NJIH GREH. PREPRIČAM VAS. POŠLJI-

TE ENO RIBO IZ SVOJE SREDE, PRENESEM JO K DRUGEMU RIBNIKU TER VAM JO PRINESEM NAZAJ, KO BO VIDELA VAŠE BODOČE STANOVANJE. POTEM NAJ VAM SAMA OPIŠE BODOČI RAJ.«

IN RES SO POSLALE RIBE VELIKO ŠČUKO, O KATERI SO VEDELE, DA SE BO LAHKO BRANILA PROTI ČAPLJI.

»NESI JO K RIBNIKU!« SO DEJALE.

ČAPLJA JE VZELA RIBO V KLJUN TER JO RES ODNESLA V VELIKI RIBNIK. KO JI JE VSE POKAZALA, JO JE NESLA SPET NAZAJ MED NJENE TOVARIŠICE.

»BI NAM BILO DOBRO TAM?« SO VPRAŠALE RIBE. IN ŠČUKA JE REKLA: »DOBRO, VODE IN HRANE VEČ KO PREVEČ.«

»NO, ČAPLJA, DOVOLJUJEMO, DA NAS PRENESEŠ,« SO DEJALE VSE DRUGE.

»MENE NAJPREJ,« JE KLICALA ŠČUKA. »NE BOJIM SE VEČ, LETETI S TEBOJ.«

ČAPLJA JO JE VZELA V KLJUN IN ODLETELA Z NJO. TO POT PA NI LETELA Z NJO V RIBNIK. SEDLA JE NA DREVO OB BREGU TER SNEDLA RIBO DO KOSTI. POTEM JE ODLETELA, VZELA SPET RIBO V KLJUN - IN SPET JO JE POJEDLA.

TAKO JE POLOVILA VSE RIBNIK. OSTAL JE NAPOSLED EDINI RAK. TUDI TEGA BI BILA RADA POŽRLA; ZATO JE REKLA:

»GLEJ, RAK, VSE RIBE SEM PRESE-LILA V VELIKI RIBNIK, KJER ŽIVIJO KAKOR V RAJU. HOČEŠ, DA PRESE-LIM TUDI TEBE?«

»A KAKO BI ME NESLA?« JE VPRAŠAL RAK.

»V KLJUNU.«

»MOJ OKLEP JE GLADEK,« JE REKEL RAK. »BOJIM SE, DA BI ME SPOTOMA IZPUSTILA NA TLA.«

»LE NIKAR SE NE BOJ,« GA JE TOLAŽILA ČAPLJA. »SAJ SO RIBE TUDI GLADKE, PA NISEM NITI ENE IZPUSTILA IZ KLJUNA.«

TODA RAK JE SPOZNAL NJENO ZVIJAČO. KER PA BI VENDARLE RAD PRISEL V VELIKI RIBNIK, JE ZATAJIL SVOJE NEZAUPANJE IN DEJAL:

»ZAMAN GOVORIŠ, ČAPLJA, ZAKAJ V KLJUNU BI ME NE MOGLA OBDRŽATI. ČE PA DOVOLIŠ, OBJAMEM TVOJ VRAT S KLEŠČAMI IN SE BOM TAKO SAM TRDNO DRŽAL.«

ČAPLJA NI SLUTILA, KAJ ZAMIŠLJA RAK, IN JE PRIVOLILA. RAK SE JI JE S KLEŠČAMI OBESIL NA VRAT IN ZAKLICAL:

»TOREJ DALJE!«

IN ČAPLJA JE ZLETELA Z NJIM NA DREVO, KJER JE BILA POJEDLA RIBE.

»ČIGAVE SO KOŠČICE POD DREVESOM?« JE VPRAŠAL RAK IN SE TRDNO DRŽAL S KLEŠČAMI.

»TO SO RIBJE KOŠČICE,« JE DEJALA ČAPLJA. »RIBE SEM SNEDLA IN TEBE, RAK, BOM TUDI!«

TEDAJ JE ODVRNIL RAK:

»LE POČASI, ČAPLJA! RIBE SI PREVARALA, MENE PA NE BOŠ. ZAPOMNI SI: STISNEM KLEŠČE, KI OBJEMAJO TVOJ VRAT, IN PO TEBI BO!«

IN KAKOR ZA POSKUŠNJO JE ZAČEL STISKATI KLEŠČE. ČAPLJA JE ODPRLA KLJUN IN PROSILA:

»PUSTI ME, RAK! ODNESEM TE V RIBNIK.«

»DOBRO, ODNESI ME!«

ČAPLJA JE POSLUŠNO ZLETELA IN ODNESLA RAKA V VODO. ŠELE ZDAJ JE RAK IZPUSTIL NJEN VRAT IN IZGINIL V RIBNIKU.

Mihec čestita

*Danes praznik je vsej mamic,
danes, mama, je tvoj god.
Tale šopek sem prinesel,
mamica, li veš od kod?*

*Z očkom sva cvetlic vsejala,
ko skopnel je zadnji sneg,
tam na gredi ob potočku,
kjer je najbolj sončen breg.*

*Očka naš zelo te ljubi,
Mihec tvoj te rad ima,
jaz in očka ti želiva
srečo vsó iz dna srca.*

Skrivnost zelene jame

(Čudoviti doživljaji dveh dečkov)

Obisk o polnoči

Tomo in Branko sta sedela drug nasproti drugemu in igrala šah. Kako naj bi tudi ubila dolge, počasi minevajoče ure? Toda oba sta poklanjala lepim, pestro poslikanim kipcem iz slonove kosti na črno-beli deski pred sabo le malo zanimanja. Napenjala sta sluh, kdaj bosta zaslišala Cvetanino trkanje.

»Šah kraljici —!« je zaklical Tomo in je nejevoljno dodal:

»Pazi vendar, Branko!«

»Ah, kaj—,« Branko je sunil svojo kraljico, »sedaj mi lahko napoveš mat. Jaz ne vzdržim več!«

In ravno v tem trenutku je potrkalo na steno. Dečka sta skočila s stolov, ko je tudi že Cvetana odprla vrata in rekla:

»Pridita, skrajni čas je že!«

»In kje naju boš skrila?«

»Jaz bi ga na vsak način rad videl!« sta še vzkliknila skoro oba hkrati. Cvetana je pokazala na visok podstavek izrezljane in z zlatom okrašene ure:

»Če sta oba dovolj ozka, bi bil to najbolj pripraven prostor. Kakor vidita, sestoji prednja stran urine omare iz izrezljanega lesa; skozi to rezbarijo lahko gledata po vsej sobi. Povrh se pa ta prednja stran da še odpreti kakor vrata. Poskusita torej!«

»Napravila se bova tako tenka, kakor je le mogoče,« je zatrjeval Tomo, in res se jima je posrečilo, da sta se zbasala v omaro. »Prijetno in udobno sicer ne bo, toda bova že izdržala. Koliko časa pa ostane don Fernando pri tebi, Cvetana?«

»O, to je zelo različno. Toda nikoli ne ostane dlje kakor eno uro!«

»Torej dobro, uredila se bova, da bo vse v redu!«

»Ni potrebno, da vama povem, dečka, da se ne smeta za nobeno ceno izdati. Ne pozabita, da bi s tem sebe pa tudi mene obsodila na smrt!«

Tomo in Branko sta svečano obljubila, da bosta tiho ko dve miški, in sta zlezla v omaro, katero je Cvetana zopet zaprla. Nad njunima glavama je ropotalo starinsko urino kolesje. Njuno neprijetno stanje v omari jima skoro ni delalo nobenih neugodnosti, tako sta bila razburjena.

Videla sta, kako je Cvetana hitela sem in tja po sobi in urejevala to in ono. Naenkrat je stal v sobi, ne da bi bila prav za prav opazila, kdaj je vstopil, visoko rasel mož v črnem žametnem plašču.

Njegov obraz je bil vpadel in bled kakor vosek. Oči so ležale globoko v očesnih duplinah in so blestele v mračnem blesku. Čuden, sr-

ce stiskajoč strah se je prijel obeh prisluškovalcev v urini omari.

Gost je pozdravil Cvetano z globokim, staromodnim poklonom in ona mu je ponudila, kakor sta mogla Tomo in Branko jasno videti, svojo malo desnico v pozdrav.

»Kako gre moji mali Cvetanki?« je vprašal don Fernando in je sedel v naslanjač. Tudi Cvetana je sedla:

»Dobro mi je, kakor vedno, don Fernando, in to se imam samo vam zahvaliti,« je odgovorila vljudno. »Nič mi ne manjka — samo nekaj — — —,« pri tem je sklonila za trenutek svojo svetlolaso glavičco, kakor da bi ji bile zadnje besede ušle proti volji.

»Samo nekaj?« je ponovil don Fernando vprašujoče. »Če ti tisto lahko preskrbim, Cvetana, naj bo tvoje!«

Toda deklica je žalostno zmajala z glavo: »Ne, moj dragi don Fernando, kar si tako zelo želim, tega mi ne morete dati!«

»Kaj pa je tisto?« je vprašal mož v črnem plašču.

»Moja svoboda!« Cvetana je izrekla ti dve besedi z veliko odločnostjo.

Don Fernando je bobnal s svojimi bledimi, koščenimi prsti po nizki mizici. »Ti veš, Cvetana, da to ni v moji moči,« je rekel in njegov glas je zvenel še bolj krhko kakor običajno. »Vse ti lahko dam, kar mi nudi mesto, zlato, dragulje in zaklade, ki si jih niti predstavljati ne moreš. Toda poslati te nazaj v svet, ki leži onstran Estere, tega ne morem. Saj ne smeš pozabiti, Cvetana, da živiš v kraljestvu sence in teme. Tudi jaz sam sem taka senca!«

Dečka v tesnem skrivališču sta se zgrozila, ko sta slišala moža, ki je v resnici sedel v naslonjaču, tako govoriti. Senco je imenoval samega sebe — torej je duh, ne pa človek iz mesa in krvi. In oba sta bila s Cvetano vred izročena na milost in nemilost tem senčnim bitjem potopljenega mesta Estere! Ali res ne bodo videli več sonca...?

(Dalje prihodnjič.)

L J u b a P r e n n e r j e v a

»Pazica«

»Pazica« je bila mala psička podganarica, črna kot oglje od skrajnih vrhov šiljastih ušes preko šiljastega smrčka in gobčka ter drobnega telesca, ki so ga nosile tanke in gibčne nožice, do istotako šiljastega repka. Da pa je bila ta dimnikarska črnina še bolj poudarjena, so sijale iz drobne glavičce žive, črne oči, ki so kar žarele bojevitosti in neugnane radovednosti. Taka je pritekla k Prešernovim domov in radovedno povohala vsak kot po hiši, pa tudi vsakega njenega prebivalca, mamo, odraslo sestro in malo Minko, ki se tega črnege presenečenja ni prav nič ustrašila, saj ji je iz lastnih temnih oči gledala ista bojevitost in radovednost do življenja.

Brat Ivo, ki je bil pripeljal »Pazico« iz mesta, kjer je bil zaposlen v neki pisarni, je sicer dejal, da bo ostala »Pazica« doma le za nekaj dni, kolikor jih je imel sam prostih za poletni oddih, a mala Minka je že koj prvi dan sklenila, da »Pazice« ne da nikomur več in da bo odslej njena, kar je bilo tudi psički po volji.

Saj je na kmetih mnogo lepše kakor v mestu, kjer jo je njen gospodar Ivo vodil s seboj le na večer in še takrat na vrvici. Po ves dan pa ni smela nikamor in tistega večnega poležavanja po blazinici se tudi malo razvajena psička kmalu naveliča.

Tu pa je bil raj! Zlata svoboda je vsa prevzela njeno življenje in udejstvovanja željno pasje srce in mala Minka je bila tovarišica, kakršne »Pazica«, ki doslej še ni poznala otrok, še ni imela. Rada je tekala po cesti k drugim otrokom, rada se potepala po travnikih in gaju za trgom, le kadar je šla v šolo, je morala ostati »Pazica« doma.

Pa še takrat ji ni bilo dolgčas. Prešernova mama je nosila še ona dolga in široka

krila naših babic in »Pazica« je kaj kmalu izsledila, da ji po mali strmini, po kateri je vodila steza od hiše do ceste, ni treba tehati navzdol, ampak da je prijetneje vsesti se mami na vlečko, ki se ji je napravila na koncu krila na tej poti, in se udobno zapeljati na njej od hiše na cesto. Pa še prav imenitna se ji je ta vožnja zdelala, ker so se odrasli tem prizorom na vso moč smejali, le mala Minka je nabirala usta in brado v užaljen krap, ker se sama ni smela udeležiti te vesele vožnje na mamini vlečki drugače kakor peš kot spremljevalka.

V našem malem podeželskem trgu se je v »Pazici« razvil tudi čut za osebno lastnino, ki ji ga velemesto ni moglo dati. Tam je bilo itak vse prepovedano in dovoljenega le prav malo. Tu pa je bilo marsikaj dovoljeno, prepovedanega pa le malo. »Pazici« je bilo kmalu jasno, da je vrt za hišo »naš«; dovoljeno je bilo izprehajati se po stezicah, noreti po onem delu, ki je bil poraščen s travo, in prav nalahno je smela skočiti tudi preko gredic, kadar je bila mama dobre volje. Hiša je bila tudi vsa »naša«, ne le sama soba, kakor v mestu. »Naše« je bilo vse, kar je bilo pri hiši in kar so domači jemali v roke.

Do vsega pa, kar je bilo »naše«, niso imeli tuji ljudje nobene pravice in »Pazica« je kmalu občutila, ne da bi jo bil kdo v to navajal, da mora prav ona vse, kar je »naše«, pazljivo čuvati, da se ne bi kdo, ki ni »naš«, pregrešil zoper »našo« lastnino in »naše« pravice.

Na druge ljudi in na poštarja, ki ga jo je mama naučila spoštovati kot dobrodošlega človeka, je le kdaj pa kdaj zalajala, za financarji, žandarji in vojaki pa je grozeče zarenčala in čudno se ji je zdelo, da jo je mama potem ozmerjala »črnuzelj hudobni!« in ji dala povohati šibo, ki je bila zanjo in za malo Minko zataknjena za ogledalom.

Nekega dne je prišel spet financar mimo hiše, pa ne le mimo, še par korakov po stezi je stopil navzgor in gledal preko ograje na vrt. Menda je mislil, da mora pogledati tjakaj, če nimajo morda Prešernovi tam zasajenega tobaka, ki ga je bilo v tedanjih časih težko dobiti, ker je divjala velika vojna in je vsega primanjkovalo. Pazica je čepela na hišnem pragu in čakala, da pride Minka iz šole, ko je ugledala financarja in opazovala njegovo sumljivo početje. Zalajati nalašč ni hotela, za renčanje bi bila tepena, torej se je tiho, tiho priplazila na naglih nožicah financarju za hrbet in z zobmi, ki so bili ostri in tanki

kakor šivanke, šavsnila nekaj nad hlačnim robom v debelo nogo, potem pa odbrzela kakor blisk nazaj v hišo in se skrila pri mami v podpečku.

Nekaj časa se je še tresla od razburjenja, a ker se ni ničesar zgodilo, česar bi se bilo treba bati, je čez nekaj časa prilezla iz podpečka in šla oprezovat na hišni prag. Financarja ni bilo več nikjer, a kmalu je prišla Minka iz šole in koj po kosilu sta se igrali novo igrō, ki jo je bila Minka Pazico naučila.

Pazičina najljubša jed so bila jetrca, kuhana v goveji juhi. Za ta posladek se je mami prilizovala že vse dopoldne in vsa trepetala od neučakanosti, ko je mama odcejala juho. Mala Minka je kmalu opazila in zase izkoristila to Pazičino ljubezen do jetrc. Vzela jih je pred Pazičnim nosom iz mamine roke, stopila na hišni prag in velela Pazici »dirkaj!« Psička spočetka ni hotela ubogati, ker ni vedela, kaj namerava Minka med tem, ko bi ona dirkala okrog hiše, napraviti z njeno slaščico. Ali jo misli sama pojesti?

Kaj še! Minka ni bila niti nevoščljiva, niti hudoben otrok, le svojo zabavo je hotela imeti.

In tako je Pazica vsak opoldan dirkala okrog hiše, enkrat, dvakrat, trikrat, z ušesi položenimi trdo ob glavico in tako naglo, da je pesek frlel za njo na vse strani. Potem pa je počasi in modro grizla ter z veliko slastjo pospravljala svoja pošteno zaslužena jetrca.

Tako je bilo tudi to pot in prihodnje dni, ko je nekega dne prišel k hiši čuden možic, ki si ga Pazica le zaradi prevelike mamine bližine ni upala vščeniti v bedro. Nosil je tudi neke vrste uniformo in vojaški podobno čepico na glavi ter izročil mami moder podolgovat papir, katerega se je mama vidno ustrašila.

Bilo je vabilo na bližnje mestno sodišče, in mama, ki ji paragrafi in neprijetni posli z oblastmi niso bili prav nič po godu, je naglo pisala sinu Ivu, naj vendar poižve, za kaj gre in naj prevzame ta opravke na svoje rame.

Ivo se je na dan razprave pripeljal domov in povedal, za kaj gre. Mama je bila obtožena, ker ni dovolj pažnje polagala na Pazičino početje in jo je vgriznjeni financar ovadil sodišču, ki je sedaj grozilo s kaznijo. Vrh tega pa bo tudi še financar zahteval nekaj plačila za bolečine in strgano hlačnico.

»Črnuzelj hudobni!« je bila sedaj še najmilejša psovka. »Grdoba ugrizljiva!« je sledila »črni pokori!« in mimo teh so se še

najrazličnejši naslovi, ki so bili še vse bolj žaljivi, sesuli nad Pazičino ponižno in potuhnjeno glavo, ki nikakor ni mogla razumeti, čemu sedaj toliko graje in groženj, ko je vendar le branila sveto »naše« imetje.

Brat Ivo pa jo je zgrabil in odnesel na sodišče.

Nova okolica se je Pazici kaj čudna zdelala. Pazljivo je gledala okrog sebe in zaničljivo premerila tistega financarja, ki je stal pred dolgo mizo, za katero je sedel hud bradat gospod.

Aha! Sedaj se bo nekaj zgodilo! Bradati gospod je končal svoj strogi govor in Ivo je postavil Pazico na mizo, bradatemu gospodu tik pred nos in dejal:

»Glejte, gospod sodnik, kako naj bi tako majhen in dobrovoljen psiček mogel napraviti toliko škode in bolečin, kakor jih gospod finančni stražnik zatrjuje?!«

Pazica je čutila na sebi pogled bradatega gospoda. Dobro je slutila, da gre sedaj za njeno kožo in da se je treba pokazati prijazno in pridno. Nekaj časa je prav nedolžno gledala predse, potem pa je pričela radovedno ovohavati tintnik in debele knjige, ki so ležale pred bradatim gospodom, in ko jo je pogladil po glavici, mu je vljudno pomahala z repkom.

Gospod finančni stražnik je sicer ogorčeno ugovarjal in zatrjeval, da je »grdoba hinavska« še prav posebno zahrbtna in da bi jo bilo treba kar ustreliti, ker je tudi nevarna, a vse to govorenje je Pazici le še prej koristilo nego škodovalo, ker je zbudilo v sodniku domnevo, da je financar pač mrk sitnež, ki je morda s kakšno brco celo izzval prijazno psičko, da mu je vrnila milo za drago.

Zato sta bili mama in Pazica oproščeni vsake krivde in kazni.

Minka, ki je mislila, da bodo Pazico v mestu zaprli, kakor zapirajo druge falote, je bila odslej še ponosnejša na svojo četrtonogo tovarišico in ni ga bilo potu, ki bi ga ne bili napravili skupno.

Nekoč, proti koncu poletja, je prišel za nekaj dni na počitnice še Minkin bratranec Vinko, zelo razborit in podjeten štirinajstletnik. Otroci so se skupaj kopali v bistri Savi in ker jim je med polegavanjem po pesku postajalo dolgčas, si je nekdo izmislil, da bi bil pečen krompir pač okusna malica.

Bratranec Vinko ni imel mnogo smisla za razločevanje svoje in tuje lastnine. Precej se je spomnil, da je videl onkraj Save krompirjeve njive, ki bi jim ne bila priza-

dejana prevelika škoda, če bi si iz njih izkopal nekaj krompirjev.

Otrokom je naročil, naj zbero suhljad in zanetijo ogenj, sam pa jo je ucvril preko Save, Pazica pa za njim.

Na tla je bil položil ruto in spravljal vajo debele krompirjeve gomolje, ki jih je izkopal z golimi rokami. Pazica pa je stala poleg njega in mu pazljivo gledala na prste, ki so kopali in polagali en sadež za drugim na pripravljeno ruto. Hm! Prav gotovo ni to opravilo brez smisla, je mislila Pazica, in ker jo je razen letanja po zlati svobodi in čuvanja »naše lastnine« najbolj zanimalo to, kar je bilo na svetu namenjeno za napolnitev želodca, je pravilno domnevala, da bodo Vinko in ostali otroci te gomolje pojedli, pri čemer bo sama gotovo tudi dobila svoj delež.

Nikakor pa ni mogla misliti, da bi bilo Vinkovo početje prepovedano ali celo kaznivo in kaj ogorčeno je lajala na kmeta, ki se je prišel s sosednjega travnika zadirat na Vinka, ki je naglo pobral ruto, jo zavezal v culo in jo ubral proti Savi.

Vinko je preplaval Savo, držeč culo z ukradenim krompirjem z levico iz vode, tik poleg nje pa je plavala Pazica, drobila z nožicami po vodi, žive oči pa neprestano in v vneti skrbi upirala na culo s krompirjem, kakor da so v njej najmanj zakladi devetih deželev. Tudi poleg ognja, v katerem so otroci potem pekli krompir, je sedela ves čas in nepremično strmela v žerjavico, pod katero so bili pokopani črni gomolji.

Seveda ji je Minka dala od svojega krompirja nekaj manj kot polovico in Pazica je jedla z velikim tekotom, dasiravno je bila nekoliko razočarana, ker ni ta, tako težko pridobljena jed niti z daleka dosejala po okusnosti in dobroti kuhanih jetrc.

Vinko je spet odšel in Pazica je ostala pri Prešernovih. Dnevi so ji minevali v brezskrbnosti in kratkočasju.

Nekega dne sta šli mama in Minka v sedno vas, Pazica pa je tekala okrog njiju. Kar naenkrat, približno na polovici pota, pa se je psička hipoma obrnila in tekla proti domačemu trgu nazaj, kolikor naglo je le mogla.

Mama se je začudila in ker se ji ni posebno mudilo, sta se s hčerko vrnili še onidve, da bi vsaj videli, čemu jo bila Pazica, ki je bila sicer zelo ubogljiva in ki se je rada zadržavala na izprehodih, stekla proti domu.

Ko sta prišli do domače hiše, ni bilo psičke nikjer. Mama jo je opazila šele, ko jo je že nekaj časa klicala in iskala po kuhinji in v veži ter stopila še v sobo,

kako je kopala po velikem jerbasu, ki je stal v kotu za pečjo, napolnjen s starim perilom in raztrganimi nogavicami, ki jih je bilo treba zakrpati.

»Ali mi greš takoj iz jerbasa, ti grdoba črna!« je zaklicala mama. »Tako mi pusti jervas pri miru! Postljala ti bom v kuhinji v podpečku... alo!«

kor je bila sicer pametna, tega pa ni razumela, ko sta ji mama in Minka pripovedovali, da so morali biti psički potopljeni, ker niso bili lepi in ker sploh ne gre, da bi ostali vsi psi, kolikor se jih rodi, pri življenju, ker bi bil sicer ves svet ena sama pasja poplava.

Mama je res postlala Pazico v kuhinji v podpečku, kjer je spala tudi sicer, a to pot ji je naložila še nekaj prav mehkih in toplih cunj in ko se je Minka drugo jutro zbudila in oblekla, jo je mama peljala v kuhinjo in ji pokazala presenečenje.

Pazica je ležala v podpečku, okrog nje pa se je gnetlo četvero črnih, neboljjenih psičkov, ki so bili skoraj tako veliki kakor njih pasja mama.

Sedaj ni Pazica utegnila spremljati Minke do šole, le nekaj korakov je tekla poleg nje, potem pa se je naglo vrnila v hišo. Saj je morala skrbno čuvati novi prirastek.

In ker ni bil po njenem mnenju ta prirastek le njen, ampak »naš«, je vsakokrat, kadar je kdo domačih vstopil v kuhinjo, skočila iz podpečka in vsakogar z znamenji, ki jih je bila pač zmožna, peljala pred štedilnikov podpeček.

Poglej vendar! so govorile njene bleščече se črne očke, ali ni lep ta moj zarod, kaj? Oh, kako ponosna je bila, če si jo pohvalil! Kakor lev je hodila po kuhinji z dvignjeno glavo in »štmano v vis« zakrivljenim repkom!

Kako je iskala te svoje mladičke potem, ko jih naenkrat ni bilo več nikjer in ka-

Pač pa ji je Minka obljubljala, da bo smela prihodnjič, če bodo kaj lepši, prav gotovo obdržati zase enega ali celo dva, a Pazica ni čakala izpolnitve te obljube.

Nekoč, ko je šla Minka iz hiše, se je zapodila za njo tudi Pazica in da je ne bi kdo klical v hišo nazaj, je zbežala kar pred njo preko ceste, kjer jo je zadela usoda vseh preveč vnetih nagležev. Težak tovorni avto, ki je nenadoma privozil z veliko brzino okrog vogala, jo je sunil v hipoma zmedeno glavico in pred očmi prestrašene Minke so ugašale črne lučke njene male, nagajive psičke in polagoma osteklele.

Kaj bi tisto, da ji je mama na domačem vrtu, po katerem je tako rada skakala, izkopala čedno jamico in jo prav lahno vanj položila, in kaj tisto, da je imela Pazica na tem svojem grobu polno pomladanskih cvetic! Kaj bi vse to?!

Nikogar ni bilo, ki bi tekal poleg Minke do šolskega plota, nikogar, ki bi že čakal na hišnem pragu na »dirkanje«, ko je prihajala iz šole domov, in še mami je bilo hudo, ker ni bilo več tankega laježa, ki je oznanjal, da je morda to, kar je »naše«, ogroženo po komur koli.

Papiga Popko

To je bila lepa siva papiga. Prej je živela daleč daleč od nas, v deželi, kjer ni nikoli zime in mraza. Popko je živel tam s svojo ženo in deco v gozdu na morskem bregu. Kako lep je bil gozd! Kako krasno morje! Zlasti, kadar je sonce zahajalo. Takrat se je vselej zdelo, da vse gori: nebo, oblaki, morje in oddaljene obali. In ko je sonce zašlo in se potopilo v morje, je nastala takoj gosta tema. Nebo je bilo mračno in le velike jasne zvezde so se svetile na njem, kakor da prisluškujejo, kako spodaj morje buči. In v gozdu je bila taka tema, da bi bilo človeka strah.

Ko pa se je spet zdaniło, so začele papige od veselja kričati. Zibale so se na drevju in krilile s peruti:

Zdajci je prišel lovec v gozd, razprostrl mrežo, nasul zrnja in se skrıl.

Papige so začele pobirati zrnje. Ko pa so hotele zleteti nazaj na drevesa, niso mogle, zakaj zapletle so se v mrežo. Čim bolj so se skušale rešiti, tem bolj so se zapletale. Prišel je lovec in jih pobral.

Ujete papige so obupno tožile, a tožile so tudi tiste, ki so ostale v gozdu. Saj je lovec ujel našega lepega Popka in njegovi otroci in njihova mati so tako žalostno kričali, kakor bi jokali. Spremili so ga prav na kraj gozda, skakljaje z veje na vejo, z drevesa na drevo. Lepi Popko pa je sedel v kletki in tarnal. Žalostno je gledal, kakor bi hotel reči:

»Zbogom, ljubi otroci, zbogom žena! Nikoli, nikoli vas ne bom več videl!«

Lovec je odnesel ujete papige domov, jih naučil govoriti, potem pa jih je prodal.

Našega lepega Popka je kupila mamica, ki je imela troje otrok, same deklice. Najstarši je bilo ime Toto, srednji Nika in najmlajši Maja. Vse so imele papigo zelo rade. Popko je sedel v veliki kletki, pozimi v obednici, poleti na terasi letovišča. Naučil se je mnogo besed in stavkov ter je večkrat izgovoril tudi docela novo besedo. Poznal je imena vseh otrok in včasih jim je zaklical kakor njihova mamica:

»Toto!«

In Toto je brz prihitela, iskala mamico, a mamice ni bilo, le Popko je sedel v svoji kletki, pogledal na desno in spet na levo, sklonil glavo k deklici in vprašal:

»Kdo je tu?«

»Ah, ti, Popko, ti me zmeraj opehariš,« je rekla Toto in se vrnila na vrt. Popko pa je nategnil vrat, poslušal in začel spet žvižgati.

Nekoč so najeli novega delavca. Ta je šel na vrt in Popko je kričal nanj s terase:

»Pa kdo si ti?«

Delavec je odgovoril: »Delavec, pa kaj hočeš?«

Popko je zelo rad jedel češnje in grozdje, in če mu je Maja prinesla jagode v predpasniku, je iztezal vrat in spraševal:

»Kaj pa imaš?«

Kdor je Popka pogladil, tega je imel rad, kdor ga je dražil, tega ni maral. Če ga je uzrl, se je razčeperil in ga hotel kavsniti. Najrajši je imel Majo. Prinašala mu je razne slaščice in se je pogovorjala z njim:

»Papaj, Popko, jaz ti bom pripovedovala o tvojih otročičih.«

Popko je zobal in poslušal.

»Tvoji otročiči so zdravi, Popko, a zelo se jim toži po tebi. Kmalu prejmeš pismo od njih, in ko bom jaz velika, te bom odpeljala k njim. To se bodo čudili, kako moder si postal in kaj vse znaš.«

Nika je bila večkrat svojeeglavna; kadar se je spustila v jok, je jokala tudi po tri ure. Ko je nehala, jo je mati vselej vprašala:

»Nika, ti ne jokaš več?«

»Še, mama,« je odgovarjala Nika, »samo malo se moram oddahnuti, potem bom pa spet začela.«

Nekoč, ko se je Nika tako oddihovala, je izpregovoril Popko: »Nika, ti ne jokaš več?«

Nika se je začela smejati. In zdaj se vselej, kadar ji je na jok, spomni na Popka, in takoj se smeje.

In Toto je pravila:

»Vidiš, kako pameten je naš Popko. Nihče ni mogel Nike odvaditi joka, Popko pa jo je znal.«

Nika je bila tudi razposajena; prehitro je begala in je večkrat padla. Mati jo je svarila:

»Nika, boš spet padla.«

In Nika je prav v trenutku, ko je že padala, zaklicala: »Ne, mama, ne bom.«

Ravno ni bilo na terasi nikogar razen Popka. Nika je hotela splezati na ograjo. In gotovo bi bila padla, zakaj balkon je bil visok, in lahko bi si bila zlomila nogo. V tem je zakričal Popko prav tako kakor mamica:

»Nika, boš padla!«

Nika se je ustrašila in ni plezala. Popko pa se je zasmehal: »Ha, ha, ha!«

Nika je videla, da jo je Popko tako prestrašil, in mu je očitala:

»Grdi Popko, zakaj me strašiš?«

Toda mamica je dala Popku sladkorček, rekoč:

»Popko je priden in pameten, mo-
drejši kakor Nika.«

Kadar se je začel Popko dolgočasiti in ni bilo nikogar blizu, je kričal:

»Kdo je tu? Kdo je tam?«

In otroci so prihiteli in klicali:

»Popko, Popko, mi smo tu.«

In Popko jih je oponašal: »Po—Po—
Popko!«

Nekoč je prišla k njemu Toto ter mu rekla, da bodo kmalu odpotovali. Popko je bil žalosten.

»Popko, Popko, kaj ti je?« so poizvedovali otroci. Odpotovali so na letovišče. Popko je bil spočetka vesel, potem pa žalosten. Skoraj nikoli ni kričal, samo poslušal je, povešal glavo in molčal. Prej je imel tako gladko, svilnato perje, zdaj pa je bil razčeperjen in se je ves tresel. Tudi jedel je malo. Prišla je k njemu Maja in govorila z njim:

»Popko, dragi Popko, gotovo se ti toži po tvojih otročičkih. Čakaj, odprem ti kletko, pa boš poletel k njim.«

In zdaj je Popko spet veselo zakrilil s peruti.

Maja je odprla kletko, Popko je zlezal ven, zafrfotal in se hotel dvigniti. Toda pozabil je že letati in je padel v bližnje grmovje. Tam je začel žalostno klicati:

»Kdo je tu, kdo je tam?«

»Popko, dragi Popko,« so kričali otroci in tekli k njemu. Popko pa se je vdrl še globlje v grmovje in je še žalostneje tožil:

»Kdo je tu, kdo je tam?«

Ko so ga slednjič ujeli in dali v kletko, je zaprl oči in umolknil.

»Gotovo misli na svoje otročke,« je pravila Maja.

Popko pa je spal in se v spanju tresel po vsem telesu. In sanjalo se mu je, da še zmerom leti daleč, daleč v svojo rodno deželo, k svoji ženi in svojim otrokom. Lej, je že tam.

Marijana Željeznova - Kokalj

Materino srce

Mati je imela sedem sinov in vsi so bili razbojniki. Od zore do mraka je garala, ko so bili še otroci, da bi jih preskrbela za življenje. Izšolala jih je. Dobri so bili in pridno so se učili. Toda služb niso dobili, so pač časi, ko dobe delo le tisti, ki so se rodili pod srečno zvezdo. Za pridne berače pa ni bilo nikjer zaslužka in materinih sedem sinov je krenilo na senčne poti življenja.

Koliko je pretrpela mati, koliko jokala, koliko premolila. Mirko, Marko, Milko, Marjan, Matko, Mitko in Milan so pa le bili tolovaji. K njej niso prihajali. Njeno srce je hrepenelo po sinovih. Oni pa so domovali v strmeh skalovju, kakor orli. Napadali so avtomobile in vlake ter plenili potnike. Časopisi so prinašali grozotna poročila o nečloveških dejanjih sedmih bratov razbojnikov. Ujeti pa jih niso mogli. V oklopnem avtomobilu ali v zrakoplovu so vselej ušli pravici, ko je po napadu nastala zmeda. Maščevali so se človeštvu, ki jim ni hotelo dati poštene skorjice kruha.

Zbudilo se je lepo jutro, megla se je razprostrla nad morjem, v gozdu so se prebujali ptiči; Popko vidi svoje stare znance. Toliko jim ima povedati!

»Ah, poslušajte, poslušajte vsi, moje žalostno pripovedovanje in same od sebe vam pritečejo solze iz oči. Pripovedoval vam bom o izgubljeni mladosti, o dolgih letih ujetništva, o svojem hrepenenju in svoji žalosti.«

Vso noč je trepetalo in drhtelo telo ubogega Popka. Naslednje jutro pa, ko so se otroci prebudili ter prišli na teraso mleko pit, je ležal Popko mrtev v svoji kletki...

In mati si skoraj upala ni iz kože koncem vasi. S prstom so kazali za njo, za materjo razbojnikov, in se norčevali iz nje: »Študirala si jih, da bodo zločinci!« Materi je bilo hudo. — Otročad se je je bala, kajti mislila je, da je čarovnica.

O kresu so vzplamtele po gorah grmade. Mati je strmela vanje. Morda so prižgali eno tudi njeni sinovi. Zahrepenela je po njih kakor še nikoli. Stopila je na vrt. Peli so fantje, pela dekleta in skakali čez gorečo kopico. Materi se je krčilo srce...

»Kaj ti je, žena, da si nocoj žalostna, ko je vendar praznik kresne noči?« jo je ogovorila vila.

»Moji sinovi... oj!« in zajokala je bridko.

»Ne joči!«

»Kako ne bi jokala! Videla bi jih rada! Iztrgala bi svoje srce, da bi poromalo k njim! Ne čutijo oni moje ljubezni. Ne vidijo me... Pozabili so name!...

»Daj mi srce!« je rekla vila. »Hodi naj pot k tvojim sinovom!«

Mater je zaskelilo in od bolečin se je zgrudila. Izločilo se ji je srce. V hipu je zraslo. Večje je bilo kakor odrasel človek. Rdeče je žarelo v temni noči.

Mati je strmela za njim, ko se je jelo odmikati proti goram. Čutila ni radosti niti žalosti, bila je brez srca.

Kresovi so ugašali, vila je izginila. Mati se je podala k počitku, njeno srce pa je romalo k sinovom. Spotikalo se je ob kamenje, zasajalo v trnje. Težke rdeče kaplje so kapljale na pot. Srce je bolelo, toda ono je hrepenelo po sinovih tolovajih.

Ljudje, ki so srečali materino srce, so bežali in vpili v strahu: »Vesoljni krvavi potop se bliža, delajmo pokoro!«

Materino srce pa se je vselej ustavilo rekoč: »Dajte kruha vsem ljudem, bo na zemlji raj potem!«

Zbegani ljudje so trdili svoje. V mestnem vrvenju so naglo pozabili na prikazen materinega srca in njene besede. Še bolj so se vdajali veselju in še bolj stiskali beli kruhek. Še drobtinic niso privoščili lačnim, raje so jih metali svinjam.

Materino srce je bilo utrujeno, ranjeno...

Iz zasede je prižvižgal strel in predrl materino srce. Brez krika se je sesedlo in se vilo v hudih bolečinah. Divji lovec se je naglo približal plenu. Onemel je zrl v materino srce v smrtnih krčih. In srce je govorilo:

»Mojih sedem, oj, sinov,
mojih sedem srčnih ran,
pridite iz dna gozdov
k meni sem na plan!
Oj sinovi, vsak vaš vdar
me zabodel je do smrti,
moje je bilo za vas življenje —
večen dar.

Upi moji niso strti,
vi ste dobri mi sinovi,
vi ste divji le vetrovi,
ki bore se za življenje.
Oj sinovi, moje hrepenenje,
pridite in poljubite
zadnjič mi srce krvavo,
pa zatem se pokorite
in vrnite se v življenje pravo.«

Vzklik materinega srca je pretresel z bolestjo gozd in daljo. Zadrhtela so drevesa in cvetice, obmolknila so ptice, zatresle so se gore. Drevje je dahnilo:

»Mojih sedem, oj, sinov,
mojih sedem srčnih ran,
pridite iz dna gozdov!«

Sedem sinov razbojnikov je zaslišalo klic materinega srca. Zadrhteli so, spogledali so se. Iz skalovja se je dvignilo sedem črnih gavranov, ki so zleteli z vriščem proti jasi, kjer je umiralo materino srce. Sedem sinov je sedlo nemo v zrakoplov in sledilo letu gavranov, pticam smrti.

Gavrani so posedli okoli umirajočega materinega srca in ga jeli ključvati. Sinovi razbojniki so tudi pristali. Zajokali so. Črni gavrani so bili njihova grozodejstva, ki so razdejala zlato materino srce.

»Mojih sedem, oj, sinov,
mojih sedem srčnih ran,
sprejmite moj blagoslov!«

je šepnilo materino srce. Pretresali so ga krči in kri je pljuskala po travi.

»Oj naša mama, mamica!« so vzkliknili sinovi in poljubljali srce, ki jih je ljubilo nesebično, neizmerno. »Odpusti nam! Dobri bomo kakor si bila dobra ti, zlata mamica!« Jokali so, kekali so se svojih grehov.

In materino srce se je umirilo. — Gavrani so se izpremenili v sedem belih golobov in odleteli v kočico koncem vasi. Posedli so na postelj, kjer je umrla mati sedmih razbojnikov.

Materino srce se je razsulo in v travi so zrasle čudovite rdeče zdravilne rože. Še danes rastejo, toda nihče jim ne ve imena...

Sedem sinov razbojnikov pa je poletel z zrakoplovom preko morja na osamljen otok med črnce in delali so pokoro do smrti z dobrimi deli...

DRAGI GOSPOD DOROPOLJSKI!
 JAZ SEM MALO BOLAN, PA DOSTI
 ČITAM »ZVONČEK« IN SE GA ZOPET
 VESELIM. IMAM MNOGO IGRAČ.
 POZDRAVLJA VAS

JOŠT ŽABKAR,
 UČENEC I. RAZREDA,
 JESENICE

Spoštovani gospod Doropoljski!

Dolgo sem odlašala s tem pisanjem, čeprav bi zelo rada videla, da bi bilo tudi moje pismo natisnjeno v ljubem »Zvončku«, ki ga prejemanj že drugo leto.

Moj oče je rudar. Smo že štiri leta v Belgiji. Moj bratec hodi v tretji razred rudniškega liceja, kamor bom jaz vstopila v jeseni. Doma govorimo slovenski, ker je

tudi moja draga mama Slovenka, doma iz okolice Celja.

»Zvonček« mi vsak mesec prinese mnogo lepih pozdravov iz Jugoslavije, ki se jih z bratcem zelo razveseliva. Najprej vedno prečitava zanimivo povest »Skrivnost zelene jame«. Več pesmic iz »Zvončka« znam že na pamet.

Naj bo za danes dovolj.

Prisrčno pozdravlja Vas in vse Zvončkarje

Marija in Mirko Petelin,
 Renaix — Belgija

*

Glej ga, mladega prijatelja Jošta, kako lepo piše že v prvem razredu. Naj bo iskreno pozdravljen, pa kmalu naj se spet kaj oglasi! — Marija iz Belgije naj mi pa pošlje točne naslove drugih slovenskih otrok, če katere pozna, da bomo tudi njim pošiljali »Zvonček«!

IZ MLADIH PERES

Moji mamic

Rada Te imam,
 nikomur Te ne dam!
 Iz srca iskreno
 praznik Tvoj slavim,
 prvo svojo pesem
 Tebi posvetim!

Danica Potočnikova

Pomladna

Mlado sonce
 sije na gredice,
 kjer naš Tonček
 si goji cvetice.

Na sosednjem vrtu
 čebelnjak stoji,
 pridne bčele k Tončku
 hodijo v gosti.

Milan Ljubič

ZASTAVICE ZA BRIHTNE GLAVICE

MREŽA

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	7	13	3	14	3	15
10	3	13	9	16	3	8	15	10
5	12	9	10	7	13	11	4	7
6	17	3	13	9	8	16	9	11
3	15	3	14	5	7	13	1	2
3	4	17	3	13	9	8	2	16
1	2	3	4	3	15	3	14	5

Oton Župančič

Ključ:

- 11-5-4-5-6-13-7-1-9 cvetica;
 16-2-3-16-3-17 šolska potrebščina;
 14-8-12-3-17-9 iglasto drevo;
 7-4-9-15-7-10-9 evropska država.

DOPOLNJEVALKA

- L A — — — — morska plitvina,
 — L A — — — — ptica,
 — — L A — — — — zelenjava,
 — — — — L A — — — — letni čas,
 — — — — — L A — — — — žensko ime.

Namesto črtic postavi črke: A A A C
 D E E G G M N N O O P S S T U V.

KVADRAT

	1	2	3	4	Vodoravno in navpično:
1	A	A	A	E	1. ograja,
2	L	L	O	O	2. kamenina,
3	P	S	S	T	3. rastlina,
4	T	T	V	V	4. sorodnik.

PREGOVOR

slap — navada — mazač — kletka — kumara — jazbec — gorica — kotvica — posadka — jajce — lakota — snaga — staja

(Iz vsake besede vzemi tri črke!)

KRIŽANKA

		1		
	2		3	
	4			
5				6
7		8		
9	10			11
12				
13				

Vodoravno: 1. predlog; 2. mesec; 4. žensko ime; 5. domača žival; 7. del suknje; 9. spevoigra; 12. opravek; 13. grška boginja.

Navpično: 1. reka v Jugoslaviji; 2. moško ime; 3. otok v Malajskem arhipelu; 5. trg v dravski banovini; 6. gora pri Beogradu; 8. obžalovanje; 10. znoj; 11. reka v Evropi.

REŠITEV UGANK IZ APRILSKE ŠTEVILKE:

1. Mreža. Ključ: Oton Župančič, Magdalena, hrošč, Gorjanci, zastava. — Od hiše do hiše hodimo, zelenega Jurija vodimo, on pomlad v deželo prinesel je, vso zemljo z zelenjem potresel je. Zima, zima, ajd za peč, celo leto leč!

2. Križanka. Vodoravno: 1. kal; 4. Oka; 5. los; 6. leto; 9. toča; 13. Ivo; 14. kad; 15. mapa; 17. Sora; 18. zel; 20. ura; 21. rak. Navpično: 1. kolo; 2. ako; 3. last; 6. Lim; 7. Eva; 8. top; 10. oko; 11. čar; 12. Ada; 16. azur; 17. slak; 19. era.

3. Stopnice. A, po, ris, igla, ladja. — April.

4. Enačba. Ban + (jaz — z) + luka = Banjaluka.

5. Pregovor. Človek se vsak dan kaj nauči.

VSE UGANKE SO PRAVILNO REŠILI:

Franek Baša, Villa del Nevoso (Italija); Vlasta Vagajeva, Novo mesto; Nevenka Zabavnikova, Zagreb; Dušan in Miško Lebarjeva, Brežice ob Savi; Henrik Neubauer, Golnik; Anica Kleinsteinova, Dušan Završnik, Milena Rogljeva, Petreček Samsa in Nada Bezlajeva, Ljubljana; Jože Mejač, Lož; Milena in Božidar Kokotčeva, Stara cerkev pri Kočevju; Anton Tement, Sušak; Matko in Terezika Svoljšakova, Dob pri Domžalah; Vera Zarnikova in Dimitrij Poljanec, Beograd; Marko Rus, Maribor.

STRIC MATIC S KOŠEM NOVIC

100 letnico poštnega prometa bodo praznovali ta mesec v Srbiji. Pred 100 leti so Srbi razširili poštni promet tudi na zasebno pošto, dočim so prej skrbeli za prenos uradnih spisov razni sli. Znamke so začeli uporabljati šele l. 1866.

Te dni so bili objavljeni izidi ljudskega štetja v Rusiji. Na podlagi tega štetja ima zdaj Rusija 170 milijonov prebivalcev, to je za 23 milijonov več kakor l. 1926., ko je bilo zadnje ljudsko štetje.

Iz Capetowna v Južni Afriki poročajo, da se je nekim ameriškim raziskovalcem le posrečilo v afriški pokrajini Kenija najti belo žirafa, pravo čudo iz črne Afrike, o kateri so lani pisali časopisi. Ta bela žirafa se prav v ničemer ne razlikuje od navadne, samo da je bela in ima na vratu in glavi nekaj sivkaste dlake. Da bi prepričali vse tiste, ki lani niso hoteli verjeti v belo žirafa, so vrтели nalašč zanje film, ki so ga posneli raziskovalci.

Zadnje čase delajo v Zedinjenih državah poskuse gašenja ognja z elektriko. To se zdi na prvi pogled nemogoče. Toda temu ni tako. Plamen ima v sebi velike množine elektrike. Če hočemo požar pogasiti, moramo to elektriko odvesti. Pri poskusih v Ameriki so to storili na ta način, da so približali ognju napravo, ki je večji del ognja pritegnila k sebi. Plamen je nato ugasnil, ker ni imel več nobene podlage. Pravijo, da so se prvi poskusi gašenja z elektriko odlično posrečili, vendar pa so precej dragi.

Pretekli mesec so splovili v Angliji največjo matično ladjo angleške vojne mornarice »Illoustrious«. Ladja odriva 23 tisoč ton vode in bo imela 1600 mož posadke. Na krovu bo lahko vozila 70 letal.

V Londonu so pred kratkim v neki letalski tovarni preizkušali oblačilo, ki ga prepojijo z neko tekočino in postane potem negorljivo. Poskus je pokazal, da moreš s takšno obleko brez škode skozi goreči petrolej. Iz česa sestoji tekočina, ki daje blagu to lastnost, ni znano.

Pred kratkim je egiptska vlada razpisala nagrado 14 milijonov dinarjev za pokončavanje neke žuželke. Nagrado prejme tisti, ki izumi zanesljiv pripomoček zoper žuželko, ki škoduje vsako leto bolj egiptski bombažni letini. Ta žuželka je neke vrste muha, ki jo v Egiptu še ne poznajo dolgo. Muha polaga svoja jajčeca v korenine bombažnih rastlin, ki jih ličinke potem tako izgrizejo, da morajo rastline poginiti.

Monakovski inženir Ludvig Lacher je zgradil stroj, ki more razrezati tudi najtrše kamne in ki dela pri tem neprimerno hitreje nego vsi dosedanji stroji.

Važno obvestilo za starše!

Izšla je zanimiva brošura »Pot do blagostanja, sreče in neodvisnosti«, z zelo pestro vsebino, ki bo zanimala vsakogar. Ta brošura daje odgovor na vsa sodobna vprašanja gospodarstva. Vsakemu človeku — delavcu in obrtniku, kmetu in uradniku ali trgovcu, prav vsakemu bo knjižica dobrodošla in vsak bo prav storil, ako se bo ravnal po nasvetih, ki jih najde v njej. Odločili smo se, to knjižico poslati do nadaljnega brezplačno vsakemu, ki nam pošlje svoj naslov in znamko za 1 dinar za poštino. Pišite še danes na »Moj dom«, Ljubljana, Dvořakova 8.

Kar potrebuje mladina

v šoli in doma,
dobi v

Učiteljski knjigarni
v Ljubljani — podružnici v Mariboru

Posebno
priporočamo
bogato izbrano lepih
mladin. knjig po znižanih
cenah. — Izberite knjige po
cenikih, ki jih imajo šolski upravitelji

klišeeje

izdeluje klišarna

»JUGOGRAFIKA«

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

enobarvne,
večbarvne,
za časopise.

knjige, revije,
razglednice itd.